

Aan:
mevrouw R. Zuiker

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 4 juli 2023

Ons kenmerk 27/5.5/2023000776

Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde
over rechtszaak PAS-melders

Geachte mevrouw Zuiker,

In uw brief van 31 mei 2023 stelde u een aantal vragen over rechtszaak PAS-melders. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

- a. Wat was het advies van de CvR in die gevallen (waar het college gedeeltelijk tegenin is gegaan)?
- b. Waren in die gevallen de bezwaren van MOB wel (gedeeltelijk) gegrond?
- c. Wat waren de overwegingen van het college om tegen het advies van de CvR in te gaan? Graag toelichting.
- d. Loopt het college, door tegen het advies van de CvR in te gaan, een extra risico om rechtszaken hierover tegen MOB te verliezen? Graag toelichting.

Antwoord 1

In het antwoord hieronder gaan wij nader in op de vragen 1a tot en met 1d. Op 8 september 2022 heeft de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. en Vereniging Leefmilieu (hierna: MOB) acht bezwaarschriften ingediend. Deze bezwaarschriften zijn gericht tegen de eerste acht genomen afwijzingsbesluiten op de vijftig ingediende handhavingverzoeken van de MOB gericht tegen Drentse PAS-melders. De Commissie rechtsbescherming (hierna: commissie) heeft ons in januari 2023 geadviseerd over de afhandeling van deze bezwaarschriften. De adviezen zijn niet allemaal gelijk. De adviezen liggen ter inzage voor PS (zie ons antwoord op vraag 5). Twee van deze adviezen hebben wij bij deze brief

bijgevoegd (een waar geen overtreding is en een waar wel een overtreding is geconstateerd).

In drie gevallen (besluiten 1 tot en met 3¹) hebben wij geen overtreding geconstateerd waardoor er geen reden is om handhavend op te treden. Daar is de commissie het ook over eens. De Commissie adviseert echter in de tweede zaak om nader onderzoek te doen naar de rechtsgeldigheid van een oude natuurvergunning. Dit onderzoek hebben wij nader uitgewerkt in de beslissing op bezwaar waarmee wij voldoen aan dit onderdeel. Tegen dit besluit is echter door de MOB op 31 maart 2023 beroep ingediend bij de Rechtbank Noord-Nederland. Tegen de andere zeven besluiten is geen beroep ingediend door de MOB.

In vijf gevallen (besluiten 4 tot en met 8) hebben wij wel een overtreding geconstateerd. De overtreding is in onze optiek echter niet aan deze bedrijven toe te rekenen. Deze bedrijven hebben namelijk te goeder trouw een PAS-melding gedaan en zijn door het onderuit gaan van het PAS ineens in overtreding. Om deze reden hebben wij de handhavingsverzoeken dan ook afgewezen. De Commissie adviseert ons om in deze gevallen beter te onderbouwen waarom handhavend optreden onevenredig is dan wel om het besluit te herroepen en handhavend op te treden. De Commissie adviseert ons om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de overtreding te laten beëindigen en het bedrijf binnen de referentiesituatie te laten opereren. De Commissie geeft de volgende argumenten waarover wij een afwijkende mening hebben gegeven in de beslissing op bezwaar en waarvan wij afwijken van het advies van de commissie:

- de door ons genoemde omstandigheden in de afwijzingsbesluiten zijn te algemeen van aard en zien niet op de concrete situatie van het individuele geval;*
- de commissie vraagt zich af of wij daadwerkelijk toekomen aan de stappen om tot legalisatie van de PAS-melders te komen, omdat er nog geen zicht is op depositieruimte;*
- er is door ons niet in beeld gebracht wat de gevolgen zijn voor de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden. Aan een geringe toename van depositie van het betrokken bedrijf kan naar het oordeel van de commissie geen doorslaggevende betekenis worden gegeven.*

In de beslissing op bezwaar hebben wij per zaak gemotiveerd waarom wij de door ons gemaakt afweging niet te algemeen van aard vinden en hebben wij aangetoond wat in dat concrete geval de bijdrage is aan de overbelasting. Verder hebben wij onderbouwd welke concrete stappen wij nu al nemen die leiden tot stikstofreductie. De desbetreffende besluiten zullen wij ter inzage leggen (zie antwoord op vraag 5).

¹ Wij hanteren bij de beantwoording van de vragen de nummering van de zaken zoals opgenomen in ons GS besluit van 21 februari 2023

In zeven van de acht zaken (alleen niet in zaak 3) is er sprake van bemesting (en/of beweiding). Hierover hebben wij, volgens de Commissie, in de afwijzingsbesluiten onvoldoende onderzoek gedaan om het handhavingsverzoek te kunnen afwijzen. De Commissie adviseert ons om het onderzoek naar beweiden en bemesten te doen volgens het kader zoals de Raad van State dat op 12 oktober 2022 heeft vastgesteld.

Het nader onderbouwen van het planologisch onderzoek is technisch uitvoerbaar maar tijd-technisch niet uitvoerbaar en het lijkt vanuit praktisch oogpunt overbodig. Het is echter juridisch kwetsbaar om het oordeel van de Raad van State niet te volgen. Om aan te tonen dat het nadere onderzoek praktisch overbodig is hebben wij daarom in drie gevallen het onderzoek uitgevoerd conform de stappen zoals de Raad van State dat heeft vastgesteld (in de zaken 1, 2 en 5). Hieruit blijkt dat het nadere onderzoek in deze gevallen (en ook eerdere gevallen waarbij wij dit hebben onderzocht) geen nieuwe inzichten oplevert voor percelen waar op dit moment bemesten nog steeds is toegestaan.

In alle gevallen heeft het voorgaande geleid tot het ongegrond verklaren van de ingediende bezwaren. Doordat er geen beroepsschriften zijn ingediend tegen zeven van de acht zaken zijn die besluiten onherroepelijk.

Vraag 2

Volgens MOB zijn er 150 PAS-melders in Drenthe. De provincie heeft het over 122 PAS-melders. Kan het college verklaren waarom MOB meer PAS-melders telt in Drenthe dan de provincie? Graag toelichting.

Antwoord 2

Het is door ons niet met zekerheid te zeggen waarop het aantal van de MOB is gebaseerd. Mogelijk heeft de MOB hun telling gebaseerd op de gegevens van PAS-melders die zijn gepubliceerd door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV) naar aanleiding van een Wob-verzoek. Deze gegevens zijn gepubliceerd op rijksoverheid.nl. Voor Drenthe zijn in totaal 171 PAS-meldingen openbaar gemaakt. Onder deze geregistreerde meldingen zaten enkele duplicaten, onvolledige of foutieve meldingen. Het is mogelijk dat de MOB dit aantal heeft afgerond.

Het verschil met de aantallen die wij hanteren is als volgt te verklaren. Wij gaan in onze aantallen uit van meldingen die gelegaliseerd moeten worden. PAS-melders die in aanmerking willen komen voor legalisatie konden zich melden bij de RVO. Niet alle PAS-meldingen hoeven gelegaliseerd te worden. PAS-meldingen die niet zijn gerealiseerd of bedrijven die na de PAS alsnog een Wnb-vergunning hebben gekregen hoefden zich niet te melden.

De RVO heeft de dossiers vervolgens aan de provincie overgedragen voor verdere afhandeling. Bij controle bleek dat het totaaloverzicht van de RVO enkele dubbele meldingen bevatte. Ook waren verschillende meldingen onvolledig of incorrect gedaan. In de gevallen waar correcties zijn doorgestuurd naar de RVO, zijn deze ingeboekt onder een uniek zaaknummer. Ook hierdoor zijn enkele duplicaten ontstaan. Tot slot zijn er bedrijven die ná het indienen van het legalisatieverzoek een Wnb-vergunning hebben ontvangen en geen gebruik hoeven te maken van het legalisatietraject. In totaal blijven daarmee 122 bedrijven over die zich aangemeld hebben voor het legalisatietraject.

Vraag 3

Wat is op dit moment de stand van zaken van deze rechtszaak tussen MOB en de provincie over de PAS-melders?

Antwoord 3

Zie ons antwoord op vraag 1.

Vraag 4

- a. Wat is op dit moment het stappenplan van de provincie Drenthe om de PAS-melders te legaliseren?
- b. Hanteert de provincie een bepaalde volgorde bij het legaliseren van de PAS-melders? Graag toelichting.

Antwoord 4a

De eerste stap is het verifiëren van de ter legalisatie ingediende dossiers. Aan de hand van een checklist wordt gecontroleerd of de PAS-melding destijds terecht is gedaan, en of het gemelde project ook is uitgevoerd. PAS-meldingen die positief geverifieerd zijn, komen in aanmerking voor legalisatie. Om over te kunnen gaan op vergunningverlening moet voldaan zijn aan het additionaliteitsvereiste en is inzetbare stikstofruimte nodig. Deze ruimte is op dit moment nog niet voor handen. Net als het Rijk, zet ook de provincie zich volop in om deze ruimte te verwerven.

De provincie heeft een viertal bedrijven aangekocht onder de MGA (Maatregel gerichte aankoop en beëindiging veehouderijen). Wanneer de overdracht voltooid is, zal het rijk de aangekochte stikstofruimte in het SSRS moeten plaatsen, waarmee het beschikbaar wordt gemaakt voor het legaliseren van PAS-meldingen.

Wanneer er voldoende vulling is in de stikstofbank en als voldaan is aan het additionaliteitsvereiste dan kan deze ruimte ingezet worden voor de legalisatie van de PAS-meldingen.

Antwoord 4b

Het legalisatieprogramma kan grofweg in twee fases gedeeld worden. In de eerste fase wordt gekeken welke meldingen voldoen aan alle verificatiecriteria. Door middel van een checklist wordt onder andere gecontroleerd of destijds een geldige PAS-melding is gedaan, of het gemelde project ook binnen de PAS-periode is uitgevoerd, en of alle aangeleverde informatie volledig en juist is.

Deze controle vindt in principe plaats op volgorde van binnenkomst zoals wij de dossiers hebben ontvangen van de RVO. Van deze werkwijze kan worden afgeweken als daar noodzaak toe is. Bijvoorbeeld bij het behandelen van handhavingsverzoeken, waarbij het voor de afhandeling nodig is te bepalen wat de status binnen het legalisatietraject is. In voorkomende gevallen zijn enkele dossiers eerder behandeld – bijvoorbeeld omdat er financieringsproblemen dreigden te ontstaan met de bank of soortgelijke redenen.

In de tweede fase wordt beschikbare ruimte uit het SSRS toebedeeld aan de positief geverifieerde meldingen die ruimte nodig hebben. In het legalisatieprogramma is opgenomen hoe de geverifieerde meldingen geprioriteerd worden. Als de ruimte beschikbaar komt, wordt aan de hand van de geverifieerde PAS-meldingen een 'ruimtelijke puzzel' gelegd waarbij beschikbaar stikstofdepositieruimte voor de meldingen optimaal wordt gebruikt. In dat geval zal vraag en aanbod middels een rekentool zo goed mogelijk gekoppeld worden om de beschikbare ruimte zo efficiënt en effectief mogelijk te kunnen benutten. Wanneer er op een bepaald stikstofgevoelig hexagoon stikstofdepositieruimte beschikbaar is voor meldingen, terwijl er geen hoog geprioriteerde melding is die ruimte nodig heeft op de betreffende hexagoon, wordt de ruimte toegekend aan een niet geprioriteerde melding om het tempo van de legalisatie te waarborgen. Uiteindelijk betekent dit maatwerk om deze puzzel te leggen, waardoor de ruimte het meest efficiënt wordt ingezet. Meer hierover kunt u lezen op www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/vergunningen-en-toestemmingsbesluiten/omzetten-pas-melding/legalisatieprogramma-pas-meldingen.

Vraag 5

Kunt u alle stukken (geanonimiseerd) met betrekking tot het handhavingsverzoek van MOB over de Drentse PAS-melders sturen aan, of ter inzage leggen voor, de Provinciale Staten?

- a. Zo nee, waarom niet?
- b. Zo nee, op welke andere manier kan PS meer informatie krijgen over deze zaak?

Antwoord 5

Aangezien het handhavingsverzoek zich richt op vijftig bedrijven, is het verzoek neergelegd in deze vraag van grote omvang. Om praktische redenen, leggen wij de documenten van de acht zaken waar deze beslissing op bezwaar betrekking op had ter inzage voor uw Staten. U krijgt dan een goed beeld van wat er speelt. Mocht u daarna nog meer documenten in willen zien dan zijn wij uiteraard bereid om samen met u na te gaan waar u exact behoefte aan hebt.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlagen:

- 1) Advies commissie rechtsbescherming (geen overtreding)
- 2) Advies commissie rechtsbescherming (wel overtreding)

Partij voor de Dieren

Drenthe

Aan de voorzitter van de Provinciale Staten van Drenthe

Mevrouw J. Klijnsma

Postbus 122

9400 AC Assen

31 mei 2023

Betreft: Schriftelijke vragen ex art 41 Reglement van Orde met betrekking tot rechtszaak PAS-melders

Geachte voorzitter,

Mobilisation for the Environment (MOB) heeft in 2022 om handhaving gevraagd van 50 Drentse PAS-melders. De provincie heeft deze handhavingsverzoeken afgewezen.

Op 21 februari 2023 heeft GS besloten een aantal bezwaren van MOB tegen het besluit om niet te handhaven ongegrond te verklaren¹.

Een aantal van de afgewezen bezwaren ging gedeeltelijk in tegen het advies van de Commissie voor Rechtsbescherming (CvR).

De fractie van de Partij voor de Dieren heeft hierover enkele vragen aan het college.

1. a. Wat was het advies van de CvR in die gevallen (waar het college gedeeltelijk tegenin is gegaan)?
- b. Waren in die gevallen de bezwaren van MOB wel (gedeeltelijk) gegrond?
- c. Wat waren de overwegingen van het college om tegen het advies van de CvR in te gaan? Graag toelichting.
- d. Loopt het college, door tegen het advies van de CvR in te gaan, een extra risico om rechtszaken hierover tegen MOB te verliezen? Graag toelichting.

¹ <https://www.provincie.drenthe.nl/actueel/nieuwsberichten/2023/februari-2023/>

2. Volgens MOB zijn er 150 PAS-melders in Drenthe. De provincie heeft het over 122 PAS-melders².

Kan het college verklaren waarom MOB meer PAS-melders telt in Drenthe dan de provincie? Graag toelichting.

3. Wat is op dit moment de stand van zaken van deze rechtszaak tussen MOB en de provincie over de PAS-melders?

4. a. Wat is op dit moment het stappenplan van de provincie Drenthe om de PAS-melders te legaliseren?

b. Hanteert de provincie een bepaalde volgorde bij het legaliseren van de PAS-melders? Graag toelichting.

5. Kunt u alle stukken (geanonimiseerd) met betrekking tot het handhavingsverzoek van MOB over de Drentse PAS-melders sturen aan, of ter inzage leggen voor, de Provinciale Staten?

a. Zo nee, waarom niet?

b. Zo nee, op welke andere manier kan PS meer informatie krijgen over deze zaak?

Alvast bedankt voor uw antwoorden.

Vriendelijke groet, Renate Zuiker